

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	1-й
Кафедра	Графіка	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	3-4

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Семестр 4 (30 травня – 18 червня 2022 р.)

Викладач Юрченко Олег Олександрович,
Педченко Дмитро Анатолійович

E-mail redchenkodmytro27@gmail.com

Заняття **За розкладом**
Г20-1 аудиторія 409 (2-й корпус)
Г20-2 аудиторія 409 (2-й корпус)
Г20-3 аудиторія 409 (2-й корпус)

Консультації

Адреса 61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, ауд. 409

Телефон 057 706-03-50 кафедра графіки

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем у стінах академії відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування як електронною поштою, так і за допомогою месенджера Telegram (050-84-66-319). У разі необхідності додаткової консультації, ескізи робіт студентів можуть бути надіслані на пошту викладача та в Telegram.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Загальний курс композиції» на другому курсі є певний обсяг знань з фундаментальних дисциплін таких як: «Рисунок», «Робота в матеріалі», «Кольорознавство».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні матеріали

1. Юрченко О.О. Графіка, загальний курс композиції (практичні завдання) Харків : ХДАДМ, 2010. 63с.
2. Візуальний методичний матеріал (курсіві роботи студентів) з методичного фонду кафедри.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Для опанування дисципліною студентам необхідно мати наступні матеріали папір або альбом для малювання, простий олівець, туш, сталеві пір'я, пензлі, гуаш, акварель, кольорові олівці, м'який матеріал (вугілля, сангіна, сепія, соус, пастель).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета практики – вивчення різноманітних засобів створення графічного зображення в площині аркуша паперу, дослідження технічних можливостей матеріалів та інструментів для виконання графічного малюнка, застосування графічної мови в тематичній композиції, збір інформації та підготовчого матеріалу для виконання курсових робіт, підготовка до самостійної творчої діяльності у видавничій галузі, соціальній рекламі та мистецькій сфері. Задача практики – навчити майбутнього художника-графіка плідно працювати в реальних умовах пленеру.

Головною задачею навчальної практики є теоретичне та практичне вивчення законів побудови графічного твору, опанування графічною мовою й образотворчими засобами графіки. У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з основними законами побудови графічного твору, графічною мовою, матеріалами та інструментами виконання графічного твору.

Програмні компетентності

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

Програмні результати навчання

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 8.

Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- методичні принципи роботи над графічним твором;
- різноманітні засоби створення графічного зображення;
- графічні техніки, матеріали та інструменти;
- характерні риси трьох парадигм (стилів) графічного мистецтва: класичної, модерністської, постмодерністської;
- методи збору та систематизації інформації;
- образотворчі засоби композиції;

уміти:

- малювати з природи різноманітними матеріалами та інструментами;
- застосовувати графічну мову для створення візуального образу;

- виконувати різні за змістом і формою графічні твори;
- використовувати оригінальні графічні техніки та комп'ютерні технології для втілення творчого задуму;

мати навички:

- малювання з натури для збору підготовчого матеріалу для композиції;
- творчого підходу в розробці ескізів та оригіналів;
- праці з комп'ютером та необхідним програмним забезпеченням;
- оформлення робіт та організації експозиції;

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом за денною формою навчання навчальну практику передбачено у 4 семестрі, у розмірі 3 ECTS (90 годин). Курс «Навчальна практика» містить 4 теми та 8 завдань зв'язаних між собою змістовими складовими.

4 СЕМЕСТР ПРАКТИЧНА РОБОТА З НАТУРОЮ:

Тема 1. Кольоровий графічний малюнок різноманітними матеріалами.

Завдання 1. Короткочасні малюнки архітектурних мотивів (два, три кольори).

Завдання 2. Кольорові малюнки флори та фауни (два, три кольори).

Завдання 3. Кольорові малюнки меблів та побутових предметів (два, три кольори).

Тема 2. Графічна композиція в техніці графарет на тему: «Композиція з предметів».

Завдання 4. Виконання ескізів, друкарських плівок та друк відбитків «Композиції з предметів».

Тема 3. Стилистична мова графічного портрету (класична, модерністська, пост модерністська).

Завдання 5. Малюнки голови та фігури людини у класичному стилі.

Завдання 6. Малюнки голови та фігури людини у модерністському стилі.

Завдання 7. Малюнки голови та фігури людини у стилі «постмодернізм».

Тема 4. Графічна композиція в техніці гравюри на картоні за темою: «Портрет з оточенням».

Завдання 8. Виконання ескізів, друкарських форм та друк відбитків гравюри «Портрет з оточенням».

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних занять. Практичні заняття здійснюються у вигляді практичної роботи над розробкою ескізів за темою. Самостійна робота студентів спрямована на збір необхідної інформації та завершення практичних завдань за зазначеною тематикою.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Передбачено *рубіжні етапи контролю* у формі поточних переглядів ескізів, процесу роботи та виконаних завдань. *Підсумковий контроль* засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних переглядів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

№ теми	№ завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
Т1,2	Завдання 1-2-3	<i>Виконання оригіналів. Поточні перегляди</i>	0–15
	Завдання 4		0–15
	Завдання 5-6-7		0–30
Т3,4	Завдання 8	<i>Виконання оригіналів. Поточні перегляди</i>	0–25
	Оформлення експозиції		0–5
Загальна кількість балів семестр		Перегляд робіт	0–100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ХДАДМ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
64–74	D	задовільно
60–63	E	
35–59	EX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	E	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Критерії оцінки знань та умінь студентів
з дисципліни «Загальний курс композиції»**

- 90–100 балів** («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів **1–3 місце**) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.
- 82–89 балів** («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
- 75–81 балів** («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
- 64–74 балів** («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
- 60–63 балів** («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
- 35–59 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань відповідно програми курсу і повторна Perezдача.
- 1–34 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів курсу, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з дисципліни «Загальний курс композиції» розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх ескізах, авторських концепціях тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено плагіат, то робота скасовується та переробляється.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

М

РОЗКЛАД КУРСУ для студентів Г20-1, Г20-2, Г20-3.

№ тижня	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1.	1.1	Практичні	Кольоровий графічний малюнок різноманітними матеріалами. Короткочасні малюнки архітектурних мотивів (два, три кольори).	5	Поточний перегляд	
2.	1.2	практичні	Кольорові малюнки флори та фауни (два, три кольори).	5	Поточний перегляд	
3.	1.3	практичні	Кольорові малюнки меблів та предметів (два, три кольори).	5	Поточний перегляд	
4.	2.1	практичні	Графічна композиція в техніці трафарет на тему: «Композиція з предметів». Виконання ескізів.	5	Поточний перегляд	
5.	2.2	практичні	Виконання друкарських плівок та друк	5	Поточний перегляд	
6.	2.3	практичні	Друк відбитків «Композиції з предметів».	5	Поточний перегляд	

7.	3.1	практичні	Стилістична мова графічного портрету (класична, модерністська, постмодерністська): Малюнки голови та фігури людини у класичному стилі.	5	Поточний перегляд	
8.	3.1	практичні	Малюнки голови та фігури людини у класичному стилі.	5	Поточний перегляд	
9.	3.2	лекція, практичні	Малюнки голови та фігури людини у модерністському стилі..	5	Поточний перегляд	
10.	3.2	практичні	Малюнки голови та фігури людини у модерністському стилі..	5	Поточний перегляд	
11.	3.3	практичні	Малюнки голови та фігури людини у стилі «постмодернізм».	5	Поточний перегляд	
12.	3.3	практичні	Малюнки голови та фігури людини у стилі «постмодернізм».	5	Поточний перегляд	
13.	4.1	практичні	Графічна композиція в техніці гравюри на картоні за темою: «Портрет з оточенням». Виконання ескізів.	5	Поточний перегляд	
14.	4.1	практичні	Виконання ескізів.	5	Поточний перегляд	
15.	4.2	практичні	Виконання друкарських форм	5	Поточний перегляд	
16.	4.3	Практичні	Друк відбитків гравюри «Портрет з оточенням».	5	Поточний перегляд	
17.	4.3	Практичні	Друк відбитків гравюри «Портрет з оточенням».	5	Поточний перегляд	
18.	1,2, 3,4	практичні	Оформлення експозиції робіт	5	Поточний перегляд	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література.

1. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. М.: Прогресс, 1974. 390 с.
2. Горельшев Дмитрий Простое рисование: упражнения для развития и поддержания самостоятельной рисовальной практики / Дмитрий Горельшев. – .: Манн, Иванов и Фербер, 2019. – 192 с.
3. Йоханнес Иттен Искусство цвета / Йоханнес Иттен. –.: Д. Аронов, 2001. – 95 с.
4. Йоханнес Иттен Искусство формы / Йоханнес Иттен. –.: Д. Аронов, 2001. – 138 с.
5. Кандинский В. Точка и линия на плоскости. СПб: Азбука, 2005. 117 с.
6. Кандинский В. О духовном в искусстве. Л.: Ленинград, 1989. 216 с.
7. Малевич К. Черный квадрат. Сборник. Берлин: Директ- Медиа, 2016. 258 с.
8. Фаворский В.А. Литературно-теоретическое наследие. М.: Советский художник, 1988. 588 с.
9. Bruno Munari. Square Circle Triangle: Princeton Architectural Press, 2015. 287 p.
10. Gottfried Bammes. The Artist's guide to human anatomy. Dover Publications, Inc. New York, 2004. 143 p.
11. Gottfried Bammes. The Artist's guide to animal anatomy. Dover Publications, Inc. New York, 2004. 143 p.
12. Gottfried Bammes. Die Gestalt des Menschen. Dover Publications, Inc. New York, 2011. 513 p.
13. Hopkins J. Basic Fashion Design Fashion Drawing / John Hopkins. – Switzerland.: AVA Publishing SA, 2010. – 178 с.

Допоміжна література.

1. Кишик Ю. Н. Архитектурная композиция: учебник / Ю. Н. Кишик. – Минск.: Вышэйшая школа, 2015. – 208 с.
2. Лещинский А. А. Основы графики: Учеб. пособие / А. А. Лещинский. – Гродно.: ГрГУ, 2003. – 194 с.
3. Чернышев О. В. Формальная композиция. Творческий практикум. – Мн.: Харвест, 1999. – 312 с.